

Però jo em quedo.

Te n'has anat.

Ja fa un any des de la devastadora notícia i, aquí dins meu, tot està igual. M'ofèn l'aparent normalitat i indiferència amb la que el món, allà fora, segueix desplegant la seva rutina. El metro va ple com una llauna de sardines i la entrada a la ciutat continua generant els previsibles i mítics embussos. Els passatgers continuen queixant-se del servei públic i els conductors esbufeguen, s'enfaden i reproven l'haver de conduir.

Mai res està prou bé.

La gent continua capficada en les seves urgències quotidianes, aplaçant allò important per a més endavant. Assumint que sempre hi haurà temps. La velocitat i la immediatesa ho tenyeixen tot. Quines ganes de cridar-los que el futur és allò que donem per garantit, l'escenari en el que despleguem les prioritats, allò que sovint acabem hipotecant.

Però no em surt la veu.

Tinc un nus a la gola i un crit mut atrapat a l'estómac. No tinc forces ni tant sols per obrir els ulls a aquest present que em té desorientada i que em planteja reptes que abans feia en mode autòmata: llevar-me, dutxar-me, sortir al carrer, afrontar el món. Reptes quotidians que requereixen esforços sobrehumans des que el pes de l'absència m'acompanya a tothora.

I mentrestant noto com el calendari, impassible, desafia a diari la meva enyorança. Ella el guanya. Està clar.

Sento els ulls impacients dels altres jutjant, amb subtileza, la demora en "resoldre" el meu dol. *Ja fa un any.* Com si això de negar el mal que em fa que no hi siguis fos la solució per a pal·liar la incomoditat aliena.

Ja fa un any d'aquell sis de maig.

Mai la primavera havia estat tant freda.

Ja fa un any des que t'acomiadava amb un petó matiner al front mentre la pressa em trepitjava els talons i els meus ulls escorcollaven el marbre de la cuina cercant les claus del cotxe.

T'estimo, mare, em vas dir.

Les mostres d'amor, quan són imprevistes, ho posen en pausa tot.

Jo també, Pau.

Ja fa un any del cafè tebi begut d'un glop mirant-me el rellotge i posant-me les sabates, sospirant i maleint-me de nou, entre murmuris, per gestionar tant malament els primers trenta minuts del nou dia. Tu em somreies i em veies, entre lleganyes, tancar la porta de casa. I t'hi quedaves a dins, vestit amb el teu pijama blau marí i amb la mandra enganxada a les sabatilles, que arrossegaves pel passadís. *Faràs tard,* et deia. I a dins meu em preguntava si t'ho anunciava a tu o m'ho declarava a mi en veu alta...

Era un dia més, com qualsevol altre.

Poc em pensava llavors que, només unes hores més tard i després d'una trucada sempre inoportuna, re-analitzaria ja per sempre aquest dia amb la meticulositat obsessiva d'un interrogatori policial.

I és que en el fons, m'has deixat això: preguntes.

Preguntes circulars i un buit etern. I la seguretat delirant que res serà igual altra vegada.

Te n'has anat.

Però jo et sento riure des del sofà mentre preparo el sopar i cridar entregat durant els partits del Barça. Noto la teva presència a la taula del menjador i clavo els dos ulls a la paret de davant meu, en silenci.

Ningú ha ocupat la teva cadira. A vegades, els diumenges, em descobreixo inconscient servint-te els canalons. Mai retirar els plats de taula m'ha fet tant de mal.

Te n'has anat.

Però la teva roba encara fa olor a la teva colònia preferida i el teu llit encara està per fer. Llavors no ho sabia, però ara veig que tu també tenies pressa per anar-te'n, aquell dia. Mantenir el caos de la teva habitació intacte em recorda que res ha estat altra vegada al seu lloc des que no hi ets. Tampoc dins meu. Especialment dins meu.

I és que al meu interior fa un temps boig.

Hi ha dies que desperto emboirada, confusa, grisa. Dies en els que no hi veig clar, que tot es difumina -també el sentit de continuar aquí sense tu-. D'altres, una tempesta de ràbia em desperta de cop i el soroll dels trons de la meva ment ensordeixen les paraules de calma que venen de fora. I quan la tempesta cessa, roman un plugim dèbil i continuat que té gust a tristesa infinita.

A vegades, de tant en tant, també surt el sol. M'encega, amb la promesa falsa i renovable que tot ha estat un somni, i durant aquells instants sembla que la vida em dona una treva i que el paisatge clareja. I poc després, com en un clima tropical extrem, s'alça un huracà angoixant que ho destrossa tot al seu pas.

I tornem a començar.

Sovint, en aquesta inestabilitat meteorològica interior, es fa de nit abans d'hora i em quedo sola i a les foques.

Apareix llavors una culpa-nit que ho tenyeix tot de negre i que em punxa l'ànima al respirar.

Per què no vas poder ajudar-lo?

Com no ho vas veure?

I si ho haguessis fet diferent, què hagués passat?

Aquestes preguntes en forma de retret em cauen a sobre com una nevada, glaçant-me sencera. Es projecten davant de mi totes les opcions, tots els escenaris possibles, i en cadascun d'ells m'assenyalo com a responsable. L'angoixa llavors em segresta el cos i em faig petita, mentre la ment m'abandona per instal·lar-se a viure al passat i reproduir, una i altra vegada, les últimes hores de la teva vida, Pau. Sembla que sóc capaç ara, des d'aquest present conegut, de trobar i endevinar-te totes les senyals d'alarma que em van passar desapercibudes aquell dimecres de maig.

Aquella mirada. Aquella declaració d'amor sobtada, imprevista...

Maleïda la ment, la mateixa que és capaç d'evocar-me i regalar-me amb claredat mística moments i records junts que queden clavats a la retina, em fa còmplice ara de la teva desesperança muda. La ràbia i la culpa se m'enreden en aquesta pena infinita, i em trobo penjant d'un fil prim i delicat que em sosté, em lliga a la vida i m'asfixia alhora.

Quant dolor queda després de tant d'amor.

Te n'has anat.

Però jo em quedo.

Em quedo amb aquest dolor terrible, un mitjó teu despistat que treu el cap d'una rentadora aleatòria i l'absoluta certesa de la duresa que suposa l'haver de continuar sense tu.

Encara no he pogut explicar-me del tot què va passar.

Et confesso que hi ha una censura absoluta i clandestina en anomenar el motiu de la teva mort. Sí, ho reconec i la vergonya m'abraça mentre t'ho confesso en veu alta.

En alguna part de mi també hi ha la necessitat de protegir-me de la incomprensió aliena.

No m'ho puc explicar jo, com podria explicar-ho al món?

Suïcidi.

Aquesta paraula que escoltàvem sempre fora de casa, que venia embolicada de prejudicis i de la por que acompanya al que ens és aliè.

Pronunciar-la m'esquitxa de culpa i em fa vulnerable al judici dels altres. I a la vegada sento que aquesta paraula no pot encabir els teus anys de vida, les teves relacions, els teus anhels, somnis i frustracions. Sento que no es poden encotillar tantes virtuts, anècdotes i records en una forma de morir.

Tu ets més, molt més, que la causa de la teva mort.

Tu ets la brillantor dels teus ulls verds al veure arribar la neboda, la teva passió contagiosa pel bàsquet i els secrets guardats als teus amics. Ets aquella cançó enganxosa i romàntica que escoltaves d'amagat i les dutxes interminables per no arribar a temps a parar la taula. Ets la teva mala llet dels matins de diumenge i el riure incontinent de les bromes recurrents del pare. Les teves mentides piadoses i la recent inaugurada afició al menjar saludable. Ets la teva admiració muda a la teva germana i la gelosia explícita sovint injustificada. Ets la teva inexorable filia per les migdiades i la teva paciència infinita amb l'àvia.

Saps que continua perdent la memòria però encara somriu quan pronunciem el teu nom?

Ets el cafè pausat de tots els matins, especialment dels dimecres.

La certesa absoluta del mal que fa viure. A vegades tant, que un només pensa en desaparèixer.

A estones inclús penso que podria entendre't.

A mi també se'm fa feixuga aquesta feina de viure. Però pronuncio el teu nom i com a l'àvia, se'm penja un somriure tímid als ulls. Se'm reconforta l'ànima.

I la neu de maig es desfà, poc a poc, i una tulipa desperta, valenta.

Jo em quedo.

Però tu també, no te n'has anat mai del tot.